

Μια ιστορία αποτελούμενη από άπειρες ιστορίες

Απολαυστικό χρονικό «νευροκαβαλίκιμα»

Στον «Χρονοσεισμό», ξέφρενο, οργιώδες ως προς το χιούμορ και τον κυνισμό του, αποσπασματικό μυθιστόρημα, ο Αμερικανός συγγραφέας Κερτ Βόννεγκκτ μοιάζει να συνδέει τα πιο ασύνδετα πράγματα σε μίαν ατέρμονη προσπάθεια να πει μια ιστορία. Τελικά, καταλήγει να πει άπειρες ιστορίες-μέσα-σε-ιστορίες, μπερδεύοντας αυτοβιογραφία και μυθολογία σαν να ήταν ένας μεθυσμένος γέρος που δεν λέει να βάλει γλώσσα μέσα του, αλλά έχοντας πλήρη επίγνωση ότι απλώς φλυαρεί ακατάσχετα (μα απολαυστικά). Γραμμένος το 1997 (δέκα χρόνια προτού πεθάνει), ο «Χρονοσεισμός» διαβάζεται σαν μια παρωδία επιστημονικής φαντασίας διανθισμένη με λογής λογής ανέκδοτα και αποφθέγματα, παραμύθια και προσωπικές ιστορίες – όπως περίπου και το (σίγουρα πιο συνεκτικό) «Σφραγείο 5», το πιο διάσημο μυθιστόρημα του Βόννεγκκτ. Εδώ, αυτός ο τρυφερότατος κυνικός που αυτοσαρκάζεται ασύστολα, θεμελιώνει τον αφηγηματικό του κόσμο πάνω σε μια επινοημένη

κοσμολογικού τύπου ανωμαλία: το σύμπαν παθαίνει ένα χρονικό «νευροκαβαλίκιμα», που πηγαινει τον πλανήτη δέκα χρόνια πίσω. Τι σημαίνει κάτι τέτοιο για τις επιλογές μας και την ελευθερία βούληση; Ότι όλα είναι ένα αστείο; Ίσως...
Ο «Χρονοσεισμός» κυκλοφορεί σε λίγες ημέρες από τις εκδόσεις Πατάκη σε μετάφραση του Χριστόδουλου Λιθαρή. Προδημοσιεύουμε ένα ενδεικτικό απόσπασμα σήμερα.

Η. Μ.

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

« Για μερικές μέρες μετά την παράδοση της Γερμανίας, στις 7 Μαΐου 1945, η οποία ήταν άμεσα ή έμμεσα υπεύθυνη για τον θάνατο περίπου σαράντα εκατομμυρίων ανθρώπων, υπήρχε ένας θύλακας αναρχίας νότια της Δρέσδης, κοντά στα τσεχικά σύνορα, που δεν είχε καταληφθεί και αστυνομευθεί ακόμη από τα στρατεύματα της

Στον «Χρονοσεισμό», ο Κερτ Βόννεγκκτ θεμελιώνει τον αφηγηματικό του κόσμο πάνω σε μια επινοημένη κοσμολογικού τύπου ανωμαλία: το σύμπαν επιστρέφει δέκα χρόνια πίσω και όλοι ξαναζούν τα ίδια γεγονότα.

Ο «Χρονοσεισμός» του Κερτ Βόννεγκκτ κυκλοφορεί σε λίγες ημέρες από τις εκδόσεις Πατάκη.

Σοβιετικής Ένωσης. Ήμουν στον θύλακα αυτό και τον περιέγραφα λιγάκι στο μυθιστόρημά μου Κουανοπήγων. Χιλιάδες αιχμάλωτοι πολέμου, όπως ήμουν εγώ, είχαν απελευθερωθεί εκεί μαζί με επιζώντες από τα στρατόπεδα θανάτου με τατουάζ στο μπράτσο, μαζί με τρελούς και καταδικασμένους εγκληματίες και Τσιγγάνους και ποιος ξέρει τι άλλους.

Δώστε βάση: Στον θύλακα

υπήρχαν επίσης Γερμανοί φαντάροι, οπλισμένοι ακόμα, αλλά ταπεινωμένοι, που προσπαθούσαν να παραδοθούν σε κάποιον εκτός από τη Σοβιετική Ένωση. Ο φύλαρχος μου ο Μπέρναρντ Β. Ο' Χέιρ κι εγώ μιλήσαμε σε μερικούς απ' αυτούς. Ο Ο' Χέιρ, που στη μετέπειτα ζωή του έγινε δικηγόρος αλλά και εισαγγελέας, είναι τώρα εκεί πάνω στον παράδεισο. Τότε όμως ακούγαμε και οι δύο τους Γερμανούς να λένε ότι η Αμερική θα έπρεπε να κάνει αυτό που έκαναν και οι ίδιοι, δηλαδή να πολεμήσουν τους άθεους κομμουνιστές.

Απαντήσαμε ότι δεν είχαμε την ίδια γνώμη. Περιμέναμε ότι η ΕΣΣΔ θα προσπαθούσε να μοιάσει κάπως στις ΗΠΑ, με ελευθερία λόγου και θρησκείας, και τιμές

δικές και τιμή εκλεγμένους αξιωματούχους και τα ρέστα. Εμείς, με τη σειρά μας, θα προσπαθούσαμε να κάνουμε αυτό που ισχυριζόταν ότι έκαναν αυτοί, δηλαδή να διανέμουμε πιο δίκαια αγαθά και υπηρεσίες και ευκαιρίες: «Από τον καθένα σύμφωνα με τις ικανότητές του, στον καθένα σύμφωνα με τις ανάγκες του». Κάτι τέτοιο.

Το Ευράφι του Οκκαμ

Και μετά ο Ο' Χέιρ κι εγώ, στην πραγματικότητα σχεδόν παιδιά ακόμα, πήγαμε σ' έναν αφύλαχτο ακυρώνα εκεί στην ανοιξιάτικη εξοχή. Θέλαμε να φάμε κάτι, οτιδήποτε. Αλλά βρήκαμε έναν τραυματισμένο και προφανώς ετοιμόθνατο λοχαγό των διαβότιων ακαρδών ναζί των Schutzstaffel,

Το βιβλίο διαβάζεται σαν μια παρωδία επιστημονικής φαντασίας διανθισμένη με λογής λογής ανέκδοτα και αποφθέγματα, παραμύθια και προσωπικές ιστορίες.

δηλαδή των Es Es, σε μια θημωδιά. Άνετα θα μπορούσε μέχρι πολύ πρόφρατα να ευθύνεται για τα βασανιστήρια και την οργανωμένη εξόντωση κάποιων από τους επίζοντες των στρατοπέδων θανάτου, τα οποία δεν ήταν και τόσο μακριά.

Όπως όλα τα μέλη των Es Es και όπως όλοι οι επίζοντες των στρατοπέδων θανάτου, αυτός ο λοχαγός πιθανότατα είχε έναν αριθμό μπράτσο με τατουάζ στο μπράτσο του. Να μιλήσουμε για μεταπολεμική ειρηνεία; Απ' αυτήν άλλο τίποτα.

Μας ζήτησε να φύγουμε. Σε λίγο θα πέθαινε και είπε ότι ανυπομονούσε. Καθώς ετοιμαζόμασταν να φύγουμε, χωρίς να αισθανόμαστε τίποτα ιδιαίτερο γι' αυτόν, ξερόβηξε για να καθαρίσει τον λαιμό του, δεικνύοντας έτσι ότι τελικά είχε κάτι να πει. Τα τελευταία λόγια του, η γνωστή ιστορία. Αν είχε τελευταία λόγια, ποιος θα τ' άκουγε εκτός από μας; «Απλώς σπατάλησα τα τελευταία δέκα χρόνια της ζωής μου» είπε. Ένα είδος χρονοσεισμού; >>>